

Ἦδη ἡ πλημμύρα, μὴ εὐρίσκουσα ἀντίστασιν, ἔβαινε κατ' εὐθείαν πρὸς τὴν γέφυραν. Λίθοι ἐκυλόντο ἐνώπιόν της· κορμοὶ δένδρων, αἰμασιαί, συντρίμματα παντοῖα κατήρχοντο κατὰ τοῦ ἀπειλουμένου κτιρίου. Ἐφεύγαμεν ὡς ἀστραπὴ ἐπὶ τῆς σιδηρᾶς γραμμῆς. Ἰλλιγγιδῶδες ἦτο ἡ ὠκύτης μας. Σπινθῆρες ἀνέθρωσκον ἀπὸ τοῦ λέβητος. Ἦμεθα ἤδη ἐπὶ τῆς γεφύρας. Οὐρρά! Εἰς ἔν δευτερόλεπτον θὰ διηρχόμεθα.

Ἐκανόνισα ἐκ νέου τὸν ἀτμὸν (διότι ὁ ἀναγνώστης θὰ ἐνόησεν ἥδη ὅτι ἕνεκα τοῦ ἐπαγγέλματός μου ὁ σταθμάρχης μ' ἔλαβεν ἐπὶ τῆς ἀτμαμάξης), κ' ἐκύτταξα ὀπίσω. Ἡ γραμμὴ ἐβυθίζετο ὀπισθεν ἡμῶν ὡς μηχανήμα ἐπὶ θεάτρου. Ἡ γέφυρα ἐσαλεύθη, καὶ μετὰ ροίθδου ὅστις θὰ ἠκούσθη δύο μίλια μακρὰν, ἡ ὠραία γέφυρα ἀνετράπη ὑπὸ τοῦ παφλάζοντος μανιδῶδους ὕδατος.

Ἦμεθα εὐγνώμονες πρὸς τὸ θεῖον διὰ τὴν σωτηρίαν μας. Καὶ τώρα ἔμενε νὰ σώσωμεν καὶ τὸ πλήρες ἐπιβατῶν τραῖνον. Τρέχουσα ἐμπρὸς πάλιν, συρίζουσα ὡς δαίμων, ἡ καλὴ μας ἀτμαμάξα «Ἄγρυπνος» ὀνόματι, ταχέως μᾶς ἔφερεν εἰς θέαν τοῦ τραίνου τῆς ἐκδρομῆς. Ἀναπετάσαντες τὴν ἐρυθρὰν σημαίαν μας, ἀπεφύγαμεν ἄλλον κίνδυνον, τὴν σύγκρουσιν. Ἐπειδὴ οἱ τηλεγραφικοὶ στύλοι εἶχαν καταπέσει, τὰ τραῖνα εἶχαν νὰ κατέλθωσι τὴν αὐτὴν γραμμὴν ἕως τὸ Ἄνδλεῦ, ἀλλ' ἡ ἔγκαιρος ἐνέργειά μας ἐπρόλαβεν ἀπειλουμένας καταστροφάς.

Ἐδώσαμεν εἰς τοὺς τεταραγμένους ἐπιβάτας νὰ ἐννοήσωσι πόσον εὐθηνὰ τὴν ἐγλήτωσαν. Ἐνθέρμους καὶ εὐλοκίνοις ἐλάβομεν εὐχαριστίας παρὰ πάντων, ἐξαίρουμένου ἑνός. Οὗτος ἦτο φυγόδικος καὶ συνελήφθη. Ἀπὸ τῆς ὑψηλῆς ὄχτης ἠδυνάμεθα νὰ ἐπισκοπῶμεν τὴν πορείαν τῆς πλημμύρας. Τὸ τραῖνον ἐπέστρεψεν ὀπίσω εἰς Ἄνδλεῦ, ὅπου οἱ ἐπιβάται ἐστάλησαν δι' ἄλλης γραμμῆς.

Μέχρις οὗ τακτοποιήσωμεν τὰ πράγματα καὶ ἐπιστρέψωμεν πλησίον τῆς καταστροφείσης γεφύρας, τὸ ὕδωρ ὠλιγόστευσε. Καὶ ἄνθρωποι μὲν ὀλιγιστοὶ ἔπαθον ὑπὸ τῆς μάστιγος, ἀλλ' ἡ ἀπώλεια ζῶων καὶ ποιμνίων, ὡς καὶ αἱ ζημίαι τῆς γεωργίας, ὅσας ἐπροξένησεν ἡ τρομερὰ ἐκείνη πλήμμυρα, εἶνε ἀπερίγραπτοι. Ἐὰν ἡ καταστροφὴ ἐπήρχετο ἐν νυκτί, ἡ ἀπώλεια ἀνθρώπων θὰ ἦτο ἀφρευκτος. Ἄτυχοί τινες ἄνθρωποι ἐπνίγησαν ἐν τούτοις, ἄλλοι ὅμως ἀνελπίστως ἐσώθησαν. Οἰκτροτάτη ἦτο ἡ θέα τῆς χώρας, ὅταν ἐπέστρεφα' δυσκόλως ἠδυνάμην νὰ διακρίνω τὰς θέσεις, δι' ὧν διέβην τὴν πρωίαν.

Εὐρον τὸν Κῶσλανδ καὶ τοὺς περὶ αὐτὸν παρὰ τὴν δεξαμενὴν περιμένοντάς με. Μοῦ ἔσφιγγεν ἐνθέρμως τὰς χεῖρας καὶ εἶπε λέξεις τινάς, ἄς ποτὲ δὲν θὰ λησμονήσω.

Ἡ γέφυρα ταχέως ἀνεκτίσθη, ἀλλ' ὁ σταθμάρχης τοῦ Ἀμερικανικοῦ οὐδέποτε λησμονεῖ τὸν δρομικὸν ἀγῶνα τοῦ ἀτμοῦ ἐναντίον τοῦ ὕδατος ἐπὶ τῆς ἀτμαμάξης ὁ «Ἄγρυπνος».

Μετὰφρασις Δ. Π.

ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ ΜΕ ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ

ΑΝΤΡΟΓΥΝΟ ΓΙΑ ΠΑΝΤΑ

— Γιατρέ μου, νὰ χαρῆς τὰ μάτια σου, τὴν ἀλήθειαν πές μου. Πῶς εἶναι ἡ ἄρρωστη μέσα; Δὲν τὴν ἀκούγω πιά νὰ γογγύζη. Πές μου το, γιὰ ὄνομα τοῦ Θεοῦ. Ζῆ ἡ ἀπ—

— Καλὲ τί μοῦ ψάλλεις! λέγω ἀμέσως τοῦ ἀρρώστου στὴν ἄλλη τὴν κάμαρα. Ἡ γυναῖκα σου ζῆ καὶ βασιλεύει. Εἶχε τρεῖς νύχτες νὰ κοιμηθῆ, καὶ κοιμάται τώρα. Κοίταξε νὰ κοιμηθῆς λιγάκι καὶ σύ. Ἐχεις ἀκόμα θέρμη καὶ πρέπει νὰ συχάσης. Πάγω νὰ σοῦ στείλω τὴν ἀδερφή σου ποῦ κοίταξε τὴ νύφη της τόση ὦρα. Ἴσως κοιμάται καὶ κείνη ἀπὸ τὴν κούραση καὶ ἀγρυπνιά.

Καὶ τὸν ἀφῆκα μιὰ στιγμὴ τὸν ἄρρωστο, νιόπαντρο παλλικάρη, νὰ πάγω στὴν κάμαρην τῆς χαδεμένης του, ποῦ τὴν ἀγάπησε καὶ τὴν πῆρε καὶ τὴν ἔφερε στὸν τόπο του ἀπὸ ἄλλο χωριό. Ἐαφνικὴ ἄρρωστη τοὺς ἔριξε κάτω μαζί καὶ τοὺς δύο, καὶ μῆτε καιρὸ δὲν εἶχανε νὰ μηνύσουν τοὺς συγγενεῖς της. Ἡ ἀδερφή ἐκείνη ἡ καλόκαρδη τὰ πρόφταινε ὅλα, εἶχε καὶ τὴν ἔνοια τοῦ σπιτικοῦ.

Πῆγα στὴν ἄρρωστη. Μιὰ ματιὰ, καὶ κατάλαβα τὴ δουλειά. Ἡ ἀδερφή ἔβαζε τὰ χέρια της ἀπάνω στῆς κοπέλλας τὰ μάτια, τῆς ἔκλειε τὰ χεῖλη, καὶ καθὼς μπῆκα, γύρισε καὶ μ' εἶδε μὲ μάτια κατάδακρα. Ἐσκυφα νὰ δῶ τὸ σφυγμό, εἶτανε καὶ αὐτὸς φευγάτος μαζί μὲ τὴν ἀναπνοή, μαζί μὲ τοὺς πόνοους.

— Θέλεις μιὰ γυναῖκα νὰ σε βοηθήσῃ, λέγω τῆς ἀδερφῆς. Πήγαινε καὶ φώναξε μιὰ, καὶ γὼ κοιτάζω τὸν ἄρρωστο μέσα ὥσπου νὰ γυρίσῃ.

Ἐβαλε ἡ ἀδερφή τὸν μποχτσά της καὶ βγήκε.

Ἐμεινα μόνος στὸ σπίτι, μ' ἓνα νεκρὸ καὶ ἓναν ἄρρωστο. Ἀφῆκα τὸ νεκρὸ, καὶ πῆγα πάλι στὸν ἄρρωστο. Μπῆκα σιγὰ σιγὰ, νὰ μὴν τύχη καὶ τὸν ζυπνήσω ἂν κοιμάται. Τονε βρήκα μισοκοιμισμένο. Στάθηκα μιὰ στιγμὴ καὶ κοίταξα τὸ ἦσυχον πρόσωπό του, καὶ δὲν ἤξερα ἂν ἔπρεπε νὰ χαρῶ ἢ νὰ λυπηθῶ ποῦ εἶδειχτε σημάδια γιατρείας ἐκείνο τὸ πρόσωπο, μ' ὅλη του τὴν ἀδυναμία. — Μιὰ νὰ καλοκοιμηθῆ, εἶπα, καὶ δὲν ἔχει φόβο. Μὰ σὰν ζυπνήσῃ ἀπὸ κείνον τὸν ὕπνο, τί θὰ δῆ ὁ κακόμοιρος, καὶ τί θάκούσῃ! Πρέπει νὰ μιλήσω τῆς ἀδερφῆς του πρὶ νὰ τονε δῆ, μὴν τύχη καὶ τῆς ξεφύγῃ λόγος ἢ δάκρυ πρὶ δυναμώσῃ, γιὰτὶ τότε πάει καὶ αὐτός.

Καὶ βγήκα πάλι σιγὰ σιγὰ καὶ κατέβηκα τὴ σκάλα, καὶ πῆγα στὴν πόρτα νὰ κοιτάξω ἂν ἔρχετ' ἡ ἀδερφή. Δὲν περιμένα πολλὴ ὦρα. Ἦρθε μὲ μιὰ γυναῖκα, ποῦ ἦτανε δουλειά της τὰ χαρο ἐκείνο ξεγδύσημα καὶ ντύσημα, κ' ὕστερα τὸ φύλαγμα τοῦ νεκροῦ.

— Τὰ νυφικά της νὰ τῆς βάλουμε τῆς κακόσυρτης, ἔλεγε τῆς ἀδερφῆς σὰ σταματήσανε μπροστὰ μου, στὴ θύρα.

Εἶπα γλιγῶρα γλιγῶρα καὶ στὶς δύο, τὸ τί νὰ κάμουν καὶ πῶς νὰ φερθοῦν ποῦ νὰ μὴν ὑποψιαστῆ ὁ ἄρρωστος τίποτις.

Ἀνεβήκαμε σιγά σιγά κ' οἱ τρεῖς. Ἐγὼ πρῶτος καὶ κατόπι οἱ γυναῖκες.

Μπαίνω στὴν κάμερα τῆς νεκρῆς, καὶ τί νὰ δῶ! χάρω ζαπλωμένο τὸν ἄντρα τῆς ἄψυχο! Δὲν πρόφταξα νὰ γυρίσω καὶ νὰ πῶ τῆς ἀδερφῆς νὰ μὴν ἔμψῃ ἀκόμα. Μόνο πρόλαβα καὶ τῆς σκέπασα τὸ πρόσωπο μὲ τὰ δυὸ μου τὰ χέρια, καὶ τῆς εἶπα:

— Ἐλα μιά στιγμή στ' ἀδερφοῦ σου τὴν κάμερα.

Ἡ δύστυχη σάστισε, κ' ἔκαμε καθὼς τῆς εἶπα. Βγαίνοντας, κάνω σημάδι τῆς γυναίκας νὰ σωπάσῃ, καὶ τὴν ἀφίνω μέσα. Παίρνω τὴν ἀδερφή ἀπὸ τὸ χέρι ἔξω στὸ χαγιάτι, καὶ τῆς λέγω:

— Πρὶ νὰ μπῆς στ' ἀδερφοῦ σου τὴν κάμερα πρέπει νὰ σοῦ πῶ πῶς δὲ θὰ τονε βρῆς πιά κεῖ μέσα. Θὰ τονε βρῆς πλάγι πλάγι μὲ τὴν καλή του. Μαζί θὰ ζήσουν καὶ στὸν ἄλλο τὸν κόσμο. Πρέπει νὰ ὑποψιάστηκε καὶ σηκώθηκε νὰ δῆ μοναχός του. Καὶ ζωντανή νὰ τὴν ἔβρισκε, θὰ πέθαινε, μὲ τόση ἀδυναμία ποῦ τὴν εἶχε. Κάλλιο ποῦ τὴν ἀγκάλιασε νεκρή, γιατί θὰ τὴ σκότανε μὲ τὸ θάνατό του.

Στάθηκα μιά μέρα παραπάνω ἐπίτηδες στὸ χωριό, καὶ πῆγα στὸ λείψανο τους.

A. E.

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΑΛΗΚΑΡΙΟΥ

— Πέρα στὸ Παράμορφο χωριό, ποῦ βρίσκεται στὸ Γραμμένο τόπο, πέθανε τὸ νιὸ Παληκάρι!

Ἀλήθεια εἶν' ὁ λόγος ὁ πικρὸς ποῦ ἀπλώθηκε, ἀλήθεια εἶν' οἱ καμπάνες κ' οἱ ντουφεκιές, ποῦ χτυπᾶν τ' αὐτιά μου;

Μὴν εἶναι ψεύτικο φάντασμα τοῦ νοῦ, μὴν εἶν' ἄπιστο γέλασμα τοῦ ἀνέμου;

— Ὅχι, δὲν εἶναι ψεύτικο φάντασμα τοῦ νοῦ, οὐδ' εἶν' ἄπιστο γέλασμα τοῦ ἀνέμου.

Πέθανε ὁ νιὸς ὁ περὶφρανος, ἡ μόνη χαρά, ὁ πόθος ὁ γλυκός, τ' ἀκριβὸ καμάρι.

Ἀπάνου στὰ χρόνια τὰ περίχαρα, στοῦ ἔρωτα καὶ στοῦ γάμου τῆς ἐλπίδες, θέλησε ὁ μαῦρος χάρος νὰ τὸν πάρῃ.

Ἐλεγε πότε νῆρθῃ ὁ καιρός, ποῦ θὰ τὸν πάγαιναν γαμπρὸ στὴν ἐκκλησιά μὲ τὴν καλή του στὸ πλάγι. Καὶ τώρα θὰ τὸν κινήσουν μοναχόν, χωρὶς τ' ἀκριβὸ του ταῖρι, γαμπρὸν ἀθέλτητον κι ἀγύριστον σὲ πικρὸ γάμο.

Συνάζονται ὅλοι οἱ χωριανοὶ ντυμένοι μὲ τὰ καλά τους, συνάζονται ὅλοι οἱ φίλοι κ' οἱ ἀδερφοποιητοὶ λαμπροφόρετοι κι ἄρματωμένοι. Συνάζονται ὅλες οἱ χωριανὲς μικρὲς καὶ μεγάλες, ξένες καὶ δικές του, στολισμένες.

Πάνουν τὸν ὁμορφο γαμπρὸ καὶ τὸν ντύνουν μὲ τὴ λαμπρή του φορεσιά, μὲ τ' ἀτίμητ' ἄρματά του.

Τοῦ βάνουν τ' ὀλοκέντητο σταυρωτό, τὴν κάτασπρη φουστανέλα. Τοῦ φοροῦν τὴ σκούφια τὴ χρυσὴ μὲ τὴ μεταξένια φούντα. Στὴ μέση του βάνουν τὰ κουμπούρια τ' ἀσημικά καὶ στὸ πλάγι του τὸ μαλαματισμένο καριοφίλι.

Τὸν ἴδιον καιρὸν οἱ ὁμορφες τοῦ χωριοῦ τραγουδοῦν τὸ στόλισμά του. Τὴν ὥρα ποῦ τὸν χενί-

ζουν, λὲν μ' ἤχο θλιβερό τὸ τραγοῦδι στὸ χτένισμα, στὰ μαῦρα μαλλιά του.

Τὴν ὥρα ποῦ τὸν ἀλλάζουν, παινοῦν τὴν ὁμορφή φορεσιά, τὰ καλά ἄρματά του.

Τὴν ὥρα ποῦ τοῦ βάνουν τὸ στέφανο, πλεγμένον ἀπὸ ἰτιά μὲ χρυσὸ γαϊτάνι, παινοῦν καὶ κείνον ποῦ τὸν ἔστειλε κι αὐτὸν ποῦ θὰ τὸν φορέσῃ.

Τὴν ὥρα πόρχονται οἱ φίλοι νὰ κεράσουν τὸ γαμπρό, ρίχνοντας ἀσημένια στὸ λαιμό του, τότε τραγουδοῦν τὸ κέρασμα του.

Τραγουδοῦν τὸν ἴδιον τὸ χρυσοφρόνιμο γαμπρό, τὴν ψηλὴ γενιά του. Τραγουδοῦν τ' ἀγγελικὸ κορμί, τὰ μαῦρα μάτια του τὰ γλυκά, τὰ φρυδιά του τὰ γυρτά, τὰ κοντυλένια. Τραγουδοῦν τὴν γνώμη του τὴν καλόπιαστη, ποῦ πονεῖ, τὴν ἀζύγωτη περηφάνεια, ποῦ δὲν κρένει.

Τὴν ὥρα ποῦ τὸν σηκώνουν καὶ τὸν κινᾶν, τραγουδοῦν τὸ κίνημά του.

Μπροστὰ πάει τὸ φλάμπουρο, ποῦ τῶραψαν κι αὐτὸ οἱ νιὲς μὲ τὸ τραγοῦδι. Τὸ φέρνει ὁ ἀγαπημένος τοῦ γαμπροῦ, ὁ πρῶτος φίλος.

Τριγύρω πᾶν οἱ ἄλλοι φίλοι κάτασπροι, γιορτινοί, μὲ τὰ μακριὰ καριοφίλια.

Κινεῖ τὸ ψίκι ἀργὸ καὶ τὴν ὥρα ποῦ βγάνουν τὸ γαμπρὸ ἀπ' τὴν πόρτα, ρίχνουν ἀπὸ μιά ντουφεκιὰ ὄλ' ἀντάμα τὰ παληκάρια. Ὅθε διαβοῦν, ἀπὸ σπῆτι φίλου ἢ δικοῦ, πάντα χαιρετοῦν μὲ ντουφεκί τὸ πέρασμά του.

Σὰ φτάσουν στὴν ἐκκλησιά, στέκονται καὶ τότε οἱ νιὲς λὲν τραγοῦδια παινετικά σ' αὐτὴ, στὸ σταυρό, στὴς ἄγιες εἰκόνες, κ' οἱ νιοὶ δίνουν χαιρέτημα μὲ δεύτερη ντουφεκιὰ τους. Καὶ πάλι τὸ ἴδιο γίνεται σὰν ἔβγουν. Καὶ τελευταῖα σὰν ἔρθουν νὰ τὸν θάψουν, δίνουν οἱ νιὲς τὸ στερνὸ δακρυσμμένο παίνεμα κ' οἱ νιοὶ τὸ στερνὸ πικραμένο χαιρέτημά τους.

Πέρα στὸ Παράμορφο χωριό, ποῦ βρίσκεται στὸ Γραμμένο τόπον, ἅμα παντρεύονται ἢ πεθαίνουν τὰ παληκάρια, μ' αὐτὸν τὸν τρόπο κάνουν τὸ γάμο τους καὶ τὸ θάνατό τους.

ΓΙΑΝΝΟΣ ΕΠΑΧΤΙΤΗΣ

Ἡ ΜΑΓΔΑΛΙΝΗ

Ἄψ' τὴ στιγμή ποῦ ἀχνί, μετανομένη
Μὲ τὴ μακρὰ τὴν κόμπη τῆς λυτῆ,
Ἔστεκε ἔμπρός, βουβή, γονατισμένη,
Ἦ τὸ νέο Μεσσία ἢ ὠραία Μαγδαληνή,

Καὶ ἔς τὴν καρδιά τῆς ἄσβεστες ἐλπίδες
Τῆς Βηθλεὲμ ἐσκόρπιζε ὁ Θεός,
Καὶ στεφάνι ἀπ' ὀλόφωτες ἀκτίδες
Τῆς ἐπλεκε ὁ γαλάζιος οὐρανός,

Πόσες χαρὲς ἢ νιὰ ὁμορφιὰ μᾶς πλάττει
Καὶ πόσο δάκρυ χύνεται πικρὸ!
Πόσες Μαγδαλινὲς θωρεῖ τὸ μάτι,
Ἄλλὰ κανεὶς δὲ βλέπει ἓνα Χριστό.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΡΤΖΩΚΗΣ